

19.9.2018

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Lausuntopyyntö: Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto selvityshenkilöiden raportista erityishuoltopiirien asemasta Sote-uudistuksessa

HEL 2018-009364 T 00 01 06

STM/3592/2018

Sosiaali- ja terveysministeriö pyysi kaupunginhallitukselta lausuntoa liittyen Riitta Hakomaan ja Markku Niemelän laatimaan selvitykseen erityishuoltopiirien asemasta sote-uudistuksessa. Lausunnot pyydettiin antamaan 1.10. mennessä.

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon selvityshenkilöiden tekemään raporttiin erityishuoltopiirien asemasta sote-uudistuksessa.

Helsingin erityishuoltopiirin ja vammaistyön johtajan antamat vastaukset ovat kysymysten alla.

1. Onko selvityshenkilöiden ehdotus vammaisten henkilöiden sosiaali- ja terveystoimialan tulevasta organisoitumismallista mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kyllä. On kannatettavaa että palvelut rakennetaan yleisiä ja kaikille yhteisiä ratkaisuja hyödyntäen, pääsääntöisesti lähipalvelujen avulla, mm. kotihoito ja kotisairaalahoido. On hyvä muistaa se, että kehitysvammaisilla ihmisillä vain pieni osa heidän tarvitsemastaan avusta, tuesta ja hoidosta perustuu kehitysvammaisuuteen, ja muiden palvelujen tarve on universaalialueita ja saatavilla ns. normaalipalvelujen kautta.

2. Onko selvityshenkilöiden ehdotus ruotsinkielisten vammaisten henkilöiden sosiaali- ja terveystoimialan tulevasta organisoitumismallista mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kyllä.

3. Onko selvityshenkilöiden arvio ehdotetun organisoitumismallin kustannus- ja henkilöstövaikutuksista mielestänne realistinen?

Kyllä. Mutta ollakseen toimivia, tulisi niiden maakuntien jotka käyttävät yhteistyöalueilla olevia/järjestettäviä erityispalveluja osaamis- ja resurssikeskuksissa, olla edustettuna päätettäessä kustannuksista ja palveluista. Yleisellä tasolla selvitysmiesten ehdotukset ovat kannatettavia, mutta tulee huomioida, että ehdotetuilla muutoksilla on erittäin merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia vammaispalveluiden toi-

19.9.2018

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

mintaan ja talouteen. Riittävä rahoituspohja on turvattava suunniteltaessa muutosta mm.hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämiseen. Erityishuoltopiireissä oleva erityisasiantuntijuus/osaaminen tulee turvata muutoksessa ja tulevaisuudessa myös ot-keskustoimintaa rakennettaessa.

Valtaosa vammaisten henkilöiden palveluista järjestetään jo nykyisellään lähipalveluina. Jotta tulevaisuudessakin näin voidaan toimia ja jotta vammaiset henkilöt jatkossakin voivat entistä enemmän saada palvelujaan läheltä asuin/elinpiiriään, on sote-uudistuksen ja erityishuoltopiirien muutoksen yhteydessä käytävä aktiivista keskustelua siitä, että myös muiden sektoreiden tulee parantaa osaamistaan vammaisten henkilöiden kohtaamisessa sekä ottaa toiminnan kehittämisessä ja järjestämisessä huomioon aina myös vammaisnäkökulma. Esim vammaispalveluiden ja sivistystoimen välinen tiivis ja hyvä yhteistyö on edellytys vammaisten lasten ja nuorten sekä heidän perheiden arjen sujuvuudelle, osallisuudelle ja syrjäytymisen ehkäisylle sekä sille, että palvelut tulevat järjestetyksi kokonaistaloudellisesti.

4.Onko selvityshenkilöiden ehdotus rikoksesta tuomitsematta jätettyjen kehitysvammaisten henkilöiden hoidon ja kuntoutuksen järjestämisestä tulevaisuudessa mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kyllä.

5.Onko selvityshenkilöiden vammaisten henkilöiden perusopetusta koskeva ehdotus mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kyllä. Opetuksen järjestämien esitetyllä tavalla vastaa linjan mukaisesti palvelujen järjestämistä osana peruspalveluja, normaalisuusperiaatteen mukaisesti.

6.Mitä muuta haluaisitte tuoda esille selvityshenkilöiden ehdotukseen liittyen?

Osa erityishuollon asiakkaista tulee jatkossakin tarvitsemaan erityispalveluja. Sote-uudistuksen yhteydessä tulee huolehtia välttämättömän moniammatillisen erityisosaaminen turvaamisesta kaikille sitä tarvitseville asiakkaille, myös lähellä asiakkaita. On ensiarvoisen tärkeää että on riittävästi osaamista, jolla pystytään kattamaan ao. asiakasryhmien tarvitsemat terveyden, sosiaalisen ja psykologisen tuen ja erityisosaamisen tarpeet. Osaamisen turvaaminen muutoksessa on tärkeää, koska oletettavasti lainsäädäntö tulee muuttumaan monelta osin (vammaislakien yhdistyminen, Teos-työryhmän mahdolliset lakiesitykset, asiakasmaksulaki jne.) samalla kun toiminta ja asiakasprosessit muuttuvat. Ehdotamme erityishuoltopiirien purkamiseen kohtuullista siirtymäaika.

19.9.2018

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Selvityksessä oli virhe koskien Helsingin erityishuoltopiirin henkilöstömäärää. Helsingin erityishuoltopiirillä ei ole omaa henkilöstöä, vaan vammaistyön henkilöstön tehtäviin kuuluvat myös erityishuollon tehtävät ja kaupungilla on oma erityishuollon johtoryhmänsä.

Lisätiedot

Katja Raita, vammaistyön johtaja, Helsingin erityishuoltopiirin johtaja, puhelin: 310 43 149

katja.raita(a)hel.fi

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715

merja.jantti(a)hel.fi

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

Maarit Sulavuori
perhe- ja sosiaalipalvelujen joh-
taja